

2. Гуць М. В., Олійник І. Г., Ющук І. П. Українська мова у професійному спілкуванні. Навчальний посібник. – К.: Міжнародна агенція «BeeZone», 2004. – 336 с.

3. Хомич В.І., С.В.Толочко. Професійна діяльність і українська мова : навчальний посібник для студентів стаціонарної та заочної форми навчання спеціальності: 208 Агроінженерія / Хомич В.І., С.В.Толочко. – Ніжин: Міланік, 2017. – 278 с.

4. web.posibnyky.vntu.edu.ua/icgn/14prishak_dilove_spilkuvannya/p2.html

5. studfiles.net/preview/3741323/page:22/

6. tudopedia.com.ua/1_27883_strategii-povedinki-pid-chas-dilovoi-besidi-spivbesida-z-robotodavtsem.html

Сидорович Олександр

к.і.н., доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

м. Ніжин

СПОЖИВЧА КООПЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ РСР ЯК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФЕНОМЕН: УРОКИ МИНУЛОГО ДЛЯ СЬОГОДЕННЯ

Україна зараз знаходиться на переломному моменті історичного розвитку. Майже три десятки років минуло після отримання Незалежності, однак схоже тільки зараз ми починаємо усвідомлено давати відповіді на наступні питання: хто ми є, куди рухатись, що із собою взяти у дорогу, а що залишити остаточно?

У спадок від Радянського Союзу ми отримали певні практики соціально-економічного досвіду, ментальні звички та матеріальну інфраструктуру. Значну частину цього спадку ми вже проїли, а решту пробуємо вмонтувати у фундамент нової української державності та економіки.

Радянська споживча кооперація як соціально-економічний феномен відіграла у плановій, командно-адміністративній економіці тоталітарної держави своєрідну роль. Забезпечуючи торгівельну систему колгоспно-радгоспного села товарами, здійснюючи заготівлі та закупки сільськогосподарської продукції, споживча кооперація виступала одним із механізмів визиску села протягом всього періоду існування радянської системи. Однак вона ж виконувала і певну соціальну функцію, особливо у два останні десятиліття існування радянської системи. Тому при оцінці її ролі та спробі дати якісь практичні поради із уроків історії споживчої кооперації УРСР ми повинні керуватись, на нашу думку двома важливими методологічними засадами.

У першу чергу слід відкинути намагання використовуючи порівняльний підхід співставляючи кількісні параметри розвитку системи споживчої кооперації УРСР та сучасної України. Велика кількість виробничих потужностей, кооперування майже всього дорослого сільського населення, масштаби заготівельної діяльності дійсно неспівмірні із тими показниками, які демонструє споживча кооперація зараз. Однак умови в яких існувала радянська споживча кооперація: централізоване державне планування, державні кредити,

примусово-добровільне залучення пайовиків можливі могли існувати лише в рамках минулої політичної та соціально-економічної системи, після краху якої відбулись, на нашу думку, логічні процеси згорання масштабів розвитку кооперативної системи.

По-друге, у спробі перенести частину досвіду минулого слід мати на увазі ту обставину, що споживча кооперація до 1991 року мала лише зовнішню кооперативну оболонку, а по-суті імітуючи громадську активність залишалась забюрократизованою та вертикально-ієрархізованою, фактично одержавленою структурою.

Виходячи із цих засад нам здається буде доречним при розбудові сучасної системи споживчої кооперації звернути увагу на наступні рекомендації щодо діяльності сучасної споживчої кооперації:

- посилити значення і роль рядового пайовика. Умови для цього у вигляді прийняття відповідного законодавства на державному рівні та відповідних програм та рішень на внутрішньосистемному рівні створені [1; 2; 3; 4];
- вивести на новий рівень агітаційно-пропагандистську діяльність щодо створення нових кооперативів, однак не тільки споживчих, а й інших типів – виробничих, страхових, заготівельних тощо;
- активізувати міжнародну співпрацю із кооперативними установами інших країн зробивши акцент при цьому на низовій ланці кооперативної системи;
- переглянути структуру та систему кооперативної освіти у руслі вимог сучасного ринку праці та тенденцій розвитку економіки на найближчі десятиліття;
- виробити стратегію та принципи взаємовідносин із місцевими органами влади у руслі адміністративно-територіальної реформи (створення об'єднаних територіальних громад).

Список використаних джерел

1. Закон України «Про споживчу кооперацію» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2265-12>
2. Закон України «Про кооперацію» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1087-15>
3. Постанова XXI позачергового з'їзду споживчої кооперації України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0007626-12>
4. Програма завершення розмежування і закріплення власності в споживчій кооперації України (Укоопспілці) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001626-00>